

endogsaa sat sit Stempel paa Stats- og Privatseminarierne, tvunget dem ind paa den samme Vej. Ja, det er endogsaa blevet saadan, at for manges Vedkommende er det at gaa op til Eksamen noget lignende som at spille i Lotteriet, hvad de før oplyste Tal kunne give Eksempel paa. Og naar det en Gang er kommet ind i en gal Skure med vor Seminaristuddannelse her hjemme, og naar det en Gang er næsten fastslaaet i den almindelige Bevidsthed, at den Prøve paa Lærerdygtighed, som en Seminarist skal aflægge, kan man tage som en Forberedelses- eller Studentereksamen, tror jeg for mit Vedkommende, at det hjælper ikke med Mellembeje eller Palliativer eller Sapperier i Retning af, at man ikke vil lade vedkommende faa Lov til at dimittere sig selv, men at de derimod skulle have en Lærer dertil eller en anden uberygtet hæderlig Mand, eller hvad man nu vil foreslaa. Thi jeg er overbevist om, at det gaar med det som med de før omtalte Attester — der bliver ingen virkelig Garanti for, at de Elever, der blive dimitterede, virkelig have den fornødne Modenhed. Men selv om der ogsaa i saa Henseende bliver nogen Garanti mere end nu, er det ikke det, der er Hovedsagen, at Eksamenkommissionen nu maa spille en Del Tid med at rejicere nogle umodne Subjekter, medens en Del af dem alligevel slipper igennem Eksamen og kommer til at gøre Fortræd i Lærerstanden. Det afgørende er, at disse Privatister, $\frac{2}{3}$ af Danmarks Lærere, have slet ingen Uddannelse i praktisk Færdighed. Selv om de have bestaaet Eksamen, have de ingen praktisk pædagogisk Dygtighed, fordi de aldrig have faaet nogen Undervisning deri. Og det er det, det kommer an paa, det er det, som er punctum saliens i denne Sag, at de ere praktisk uddannede, derimod ligger Hovedvægten ikke derpaa, at en eller anden uærdig slipper igennem Eksamen. Det er nok muligt, at man i andre Lande og maaste for enkeltes Vedkommende ogsaa her hjemme er kommen til vel meget at forkludre den teoretiske og praktiske Pædagogik ved Kravet om pædagogisk Metode. Naar Digterne og Filosoferne tale om, at den pædagogiske Metode bør indføres i M-nueffolen, er det efter min Mening Fantasteri og Bedrag, thi det er heldigvis ikke nødvendigt, for at man kan faa et godt Resultat ud af Undervisningen. Naar man f. Eks. i vort Naboland Tyskland, i alt Fald i enkelte Dele af det, f. Eks. Sachsen, ikke blot i selve Seminarietiden, men ogsaa i Præparandsfolen samtidig med Undervisningen lader Eleverne gentage Stoffet saaledes, som det skal gengives for Børnene, saa at man mange Gange

kan være Vidne til, at en hel Time kan gaa hen med at terpe ind, hvorledes den paa-gældende kan gengive Stoffet for Børnene, mener jeg rigtignok, at en saadan Metode er Overdrivelse, og at den vil ikke blot støde an mod dansk Magelighed, hvad det ikke gør saa meget, men mod den danske Naturs Ejendommelighed; og den vil i alle Nationer meget let føre til en Dressur, som tager de dybe Indtryk fra Sjælen og Livet fra Undervisning og kvæler alt Gemt, Ejendommelighed og aandelig Selvstændighed, saa at de Resultater, man enkelte Steder er kommen til, have været for dyrt betalte paa Karakterens og Livets Betøftning. Det vil jeg villig indrømme. Men paa den anden Side er det sikkert og vist, at som Pædagogikken er dreven i mange Lande og særlig i Tyskland, har man mange Steder, uden at disse Udsejler komme frem, frembragt saadanne Resultater, at man maa sige, at den ny Pædagogik og Metodik har faaet sin Prøve i Retning af at tage alt i sin Tjeneste, saa at Læreren kommer i Rapport til alle Børnene, saaledes at disse stadig ere i Arbejde og bestandig ere i Aande, og det er netop det, hvorpaa det kommer an. Det er saa sørgeligt, næsten trostesløst sørgeligt, at $\frac{2}{3}$ af Danmarks Lærere skulle være fuldstændig blottede for Begreb om de Fremskridt paa Pædagogikkens Omraade, som ere fæstet i andre Lande, og at den sidste Tredjedel skal være saa omtrent ubidende om eller ofte kun have et Minimum af Begreb derom. Vi, som have med Skolens Tilsyn at gøre, kunne stadig gøre den Erfaring, at saa meget som det har at sige, at der er Herdagsundervisning, og at der ikke er for mange Elever i en Klasse, har det dog alt sammen intet at sige i Sammenligning med Læreren Personlighed. En praktisk dygtig Lærer kan med den største Lethed bringe 80 Børn i et halvt Aar meget længere end en faktisk uduelig Lærer kan bringe 20 Børn i et helt Aar. Det har man mange Eksempler paa. Det er for dem, der kende til Skoletilsynet ligefrem en Sammer og Ynk at tænke paa den Tid, der gaar tabt i de danske Skoler, i alt Fald i mange af dem, hvor en stor Del af Eleverne sidde og dvæle og døve og høse Tiden hen, medens kun ganske saa Børn følge med, og at tænke paa, at Læreren slider sig op til Forbavelse for de saa Børn, der følge med. Saaledes er Tilfældet, ikke blot, hvor Læreren ikke gør sin Pligt, men ogsaa, hvor han gør, hvad han kan. Det er sørgeligt, at mange Lærere gaa ud i Livet uden praktisk Dygtighed, og saaledes bør det ikke blive ved at være. For mig er det i øvrigt allerede tilstrækkeligt betegnende, at